

GLOBALNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Globální výchova je zavedena jako povinný předmět v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Jedná se o netradiční předmět, který by měl ale zohledňovat globální pohled v souvislostech a vztazích na svět ve 21. století. Mezi jeho hlavní cíle patří vybudování komplexního pohledu žáků na svět v celé jeho pestrosti a rozmanitosti; schopnost chápat tuto pestrost a rozmanitost jako prostředek pro sebeobohacování a zdokonalování; schopnost aktivně se podílet na vytváření hodnot a vztahů i schopnost nést důsledky za své činy. Globální výchova výrazně vychází z praktických životních zkušeností a v důsledku toho a také ze své vlastní podstaty svým obsahem zasahuje do většiny vzdělávacích oblastí (nejvíce asi do oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost a Informační a komunikační technologie). Podobné je to i s jejím vztahem k průřezovým tématům – globální výchova se více či méně dotýká prakticky všech.

Učivo je realizováno převážně aktivními metodami výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření příslušných kompetencí a výstupů – např. simulačními hrami, hraním rolí, skupinovými projekty, obhajobou vlastních hypotéz, ... Žáci mají k dispozici pracovní listy a různé zdroje informačních materiálů – odborné knihy, trvalé internetové připojení k počítači, ...

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové pracovně, na školní zahradě nebo v prostorách Centra ekologické výchovy Zvoneček, které zajišťují příjemnější prostředí pro realizaci jednotlivých aktivit.

GV9

	VÝSTUPY	UČIVO	PT + MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
- Mezinárodní vztahy	popíše nebezpečnost exponenciálního růstu v omezeném systému a uvedou příklady lidských aktivit, které mají rysy exponenciálního růstu	exponenciální růst	
	rozeznávají zásady konzumního a trvale udržitelného stylu života a umí posoudit jejich výhody a nevýhody z krátkodobého i dlouhodobého hlediska	konzumní styl života, udržitelný styl života	VKO- konzumní a ekologický způsob života
	uvedou příklady projevů globalizace a jsou schopni porovnat jejich klady a zápory pro současný svět i pro budoucnost, argumentují o příčinách, které vedou ke zmenšování současného světa	globalizace v různých sférách lidských aktivit, klady a zápory	VkO6, 9 – mezinárodní vztahy a organizace, globální svět
	popíše vlastnosti nadnárodních společností i jejich kladný i záporný význam pro utváření současného světa	nadnárodní společnosti	
	vyjmenují významné světové nadnárodní společnosti a zaujmají na základě objektivních informací zaujmout k jejich chování vlastní stanovisko	nadnárodní společnosti	VMEGS – Jsme Evropané
	popíše životní cyklus vybraných výrobků a popíše problémy, které mohou s jejich výrobou, distribucí a spotřebou souviset	životní cyklus výrobku	
	uvedou příklady globálních problémů; popíše jejich hlavní příčiny a důsledky, vyjádří na ně svůj osobní názor; objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvedou příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	globální problémy – environmentální – globální změny klimatu, ztráta biodiverzity, desertifikace, ..., sociální – konflikty a války, chudoba, nemoci, ...	EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí VKO7, 9- problémy Modré

			planety
	vysvětlí pojmy ekologická stopa a biokapacita; popíše jejich vztah v celosvětovém i národním měřítku	ekologická stopa, biokapacita	
	vypočítají svoji vlastní ekostopu a na základě znalosti její znalosti zaujmou konkrétní opatření pro svůj vlastní životní styl	Ekostopa	
	vysvětlí slogan: „Mysli globálně, jednej lokálně a uvedou osobní a lokální možnosti jak ovlivňovat planetu a její životní prostředí	Summit v Rio de Janeiru, Mysli globálně, jednej lokálně. místní agenda	
	popíše principy Fair Trade a uvedou možnosti, jak tento systém osobně podpořit	Fair Trade	
	rozdělují mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací, uvedou konkrétní příklady obou	humanitární pomoc, rozvojová spolupráce	
	formulují rozvojové cíle tisíciletí a znají kroky k jejich naplnění	rozvojové cíle tisíciletí	

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření pro žáky s LMP od třetího stupně podpory

- *uvedou příklady lidských aktivit, které mají rysy exponenciálního růstu,*
- *rozeznávají zásady konzumního a trvale udržitelného stylu života*
- *vysvětlí pojem „globální vesnice“*
- *uvedou příklady projevů globalizace a uvedou některé jejich klady a zápory*
- *popíše vlastnosti nadnárodních společností*
- *vyjmenují některé světové nadnárodní společnosti*
- *popíše životní cyklus vybraných výrobků*
- *uvedou příklady globálních problémů; popíše jejich hlavní příčiny a důsledky*
- *vysvětlí pojmy ekologická stopa a biokapacita;*
- *vypočítají svoji vlastní ekostopu*
- *rozeznávají rozdíly mezi veselou skromností a zlou bídou*
- *vysvětlí slogan: „Mysli globálně, jednej lokálně a uvedou možnosti, jak ovlivňovat planetu a její životní prostředí*
- *popíše principy Fair Trade*
- *uvedou příklady humanitární pomoci a rozvojové spolupráce*

Doporučené očekávané výstupy PT, k jejichž naplňování GV9 přispívá:

VDO

- žák reviduje své názory na veřejné problémy a způsoby jejich řešení na základě nových podnětů a poznatků
- žák navrhne žákovskou iniciativu vytvořenou s cílem prosadit konkrétní zájem ve prospěch potřebných
- žák na konkrétních příkladech kriticky posoudí možnosti participace občanů na životě společnosti

VMEGS

- žák hledá takové informace o sobě, místě, kde žije, Evropě a světě, které mu umožní dozvědět se víc a porozumět lépe vzájemným souvislostem mezi současnými jevy a procesy
- žák hodnotí vliv dění v Evropě a ve světě na svou osobu, na místo, kde žije, a na dění v ČR
- žák na konkrétním příkladu vysvětlí, jakým způsobem ovlivňuje globalizace život lidské společnosti
- žák porovná život svých vrstevníků žijících v různých místech Evropy a světa a v různém sociokulturním prostředí
- žák vysvětlí příčiny nerovnosti ve světě a její další dopady na rozvoj v oblasti sociální, ekonomické, politické, environmentální i kulturní
- žák vyhledá ve svém okolí problém, který má globální přesah, analyzuje jeho příčiny a odvodí důsledky, navrhne jeho řešení, zváží výhody a nevýhody řešení
- žák analyzuje možnosti řešení globálních problémů prostřednictvím institucí, organizací, významných dohod, rozhodnutí a dokumentů
- žák rozpozná vliv přírodních, ekonomických a sociálních podmínek na životní styl lidí v různých částech Evropy a světa
- žák aktivně se účastní školních a jiných akcí, které mají za cíl přispět k řešení místních i globálních problémů; příkladem akcí mohou být školní projekty, veřejné kampaně (např. Česko proti chudobě, Postavme školu v Africe), festivaly, výstavy, besedy s lidmi, kteří působí/působili v zahraničí aj.

EV

- žák vybraný environmentální problém analyzuje z hlediska historických a společenských souvislostí (např. zacházení s odpady od minulosti po současnost)
- žák popíše příčiny a možné důsledky vybraného problému z hlediska environmentálního, ekonomického a sociálního
- žák vysvětlí, kdy se z environmentálního problému stává environmentální konflikt (např. solení silnic v chráněné oblasti z hlediska různých zájmových skupin: ochránci přírody vs. správa silnic)
- žák vysvětlí, že problém/konflikt má více řešení a uvede příklady řešení na různých úrovních – jednotlivec, rodina, školní třída, příp. politika; vysvětlí, jak problém souvisí s jeho regionem
- žák formuluje a odůvodní vlastní stanovisko na řešení daného problému/konfliktu
- žák posoudí (např. pomocí konceptu ekologické stopy) vliv vlastního chování (chování třídy či školy) na životní prostředí; analyzuje výsledky a navrhuje možnosti, jak vliv na životní prostředí snížit
- žák uvádí na konkrétních příkladech do souvislosti své spotřební chování (co a jak nakupuje) a jeho vliv na životní prostředí
- žák popíše životní cyklus vybraného výrobku (výroba, doprava, používání, likvidace) a hodnotí vliv jednotlivých fází na životní prostředí; uvede návrhy konkrétních opatření, kterými může sám přispět ke snížení environmentálního dopadu

- žák na základě posouzení životního cyklu výrobků seřadí výrobky podle míry vlivu na životní prostředí; přiřazuje k běžně používaným výrobkům možné ekologicky šetrnější alternativy
- žák popíše princip certifikace ekologicky šetrných výrobků (např. produkty ekologického zemědělství, mezinárodní certifikáty udržitelné těžby a zpracování dřeva); zmapuje ve svém okolí jejich dostupnost; posoudí výhody a nevýhody jejich nákupu
- žák vyhledá informace o aktivitách občanských iniciativ a porovná/vyhodnotí jejich přínos pro zlepšení stavu životního prostředí v místě
- žák na základě posouzení výchozího stavu navrhuje možné akce pro zlepšení životního prostředí v okolí školy nebo bydliště
- žák plánuje samostatně, ve skupině nebo v celé třídě cíle akce/činnosti, které mají pozitivní vliv na životní prostředí; po uskutečnění akce vyhodnotí, zda se podařilo dosáhnout stanoveného cíle a navrhuje zlepšení do budoucna

Průřezová témata jsou podrobně rozepsána v části 5- PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.